

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Економічний факультет
(назва інституту / факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту
(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету

Роман ГРЕШКО

2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«ПОДАТКОВІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН»

(назва навчальної дисципліни)

вибіркова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма **«Облік і оподаткування»**
(назва програми)

Спеціальність **071 «Облік і оподаткування»**
(вказати: код, назва)

Галузь знань **07 «Управління і адміністрування»**
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Економічний факультет
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання **українська**
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» (зміни затверджені рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 29.05.2023 р. протокол № 5 та введені в дію наказом ректора №225 від 30.05.2023 р.)

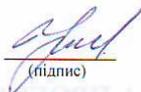
Розробник: Михалків Алла Анатоліївна, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н., доцент

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладач: Михалків Алла Анатоліївна, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н., доцент

(П.І.Б. викладача, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП

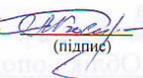

(підпис)

Ірина НИКИФОРАК
(ім'я, прізвище)

Затверджено на засіданні кафедри обліку, аналізу і аудиту

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2025 року

Завідувач кафедри

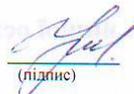

(підпис)

Тетяна КОВАЛЬЧУК
(ім'я, прізвище)

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 року

Голова методичної ради економічного факультету

(підпис)

Ірина НИКИФОРАК
(ім'я, прізвище)

Мета навчальної дисципліни: формування системи теоретичних та практичних знань щодо особливостей податкових систем у різних країнах світу з різною економічною спрямованістю (командно-адміністративною або ринковою), а також щодо організації та функціонування податкових систем держав світу в межах їх податкової політики.

Пререквізити: навчальна дисципліна «Податкові системи зарубіжних країн» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми слухається здобувачами освіти в п'ятому семестрі третього року навчання на підставі вивчення таких навчальних дисциплін «Податкова система», «Бухгалтерський облік». Для підвищення ефективності вивчення навчальної дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» здобувачу пропонуються такі вибіркові дисципліни: «Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності», «Облікова система країн ЄС».

Результати навчання:

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (освітня програма «Облік і оподаткування») вивчення дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» сприяє формуванню таких компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю.

Загальні компетентності:

- ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК03. Здатність працювати в команді.
- ЗК04. Здатність працювати автономно.
- ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.
- ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

Фахові компетентності:

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

Очікувані програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	V	4	120	30	30	–	–	60	–	залік
Заочна	3	V	4	120	6	6	–	–	108	–	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль													
Змістовий модуль 1.													
Загальні принципи формування, функціонування та розвитку податкових систем в зарубіжних країнах													
Тема1. Теоретичні основи оподаткування в зарубіжних країнах	8	2	2	-	-	4	10	-	-	-	-	10	
Тема 2.Податкові системи зарубіжних країн	8	2	2	-	-	4	12	-	-	-	-	12	
Тема 3. Податкова політика.Інтеграційні об'єднання у світовій економіці	12	4	2	-	-	6	11	1	-	-	-	10	
Тема 4.Податкові системи країн, що розвиваються, і країн з перехідною економікою	16	4	4	-	-	8	14	1	1	-	-	12	
Тема 5.Податкова система країн Азії та Австралії	16	4	4			8	16	1	1	-	-	14	
Разом за ЗМ 1	60	16	14	-	-	30	63	3	2	-	-	58	
Змістовий модуль 2.													
Податкові системи країн з розвинутою ринковою економікою													

Тема 6.Податкові системи країн БРІКС	16	4	4	-	-	8	14	-	-	-	-	14
Тема 7.Податкові системи країн Європейського Союзу та Великої Британії	16	4	4	-	-	8	15	1	2	-	-	12
Тема 8.Податкові системи федеративних держав	16	4	4	-	-	8	18	2	2	-	-	14
Тема 9. Міжнародний досвід адміністрування податків і зборів	12	2	4	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Разом за ЗМ 2	60	14	16	-	-	30	57	3	4	-	-	50
Усього годин	120	30	30	-	-	60	120	6	6	-	-	108

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Теоретичні основи оподаткування в зарубіжних країнах 1.Економічна суть податків, принципи оподаткування 2.Елементи правового механізму податку 3.Класифікація податків
2	Податкові системи зарубіжних країн 1.Структура та форми податкової системи 2.Суть податкового федералізму 3. Принципи побудови непрямого оподаткування 4. Особливості побудови прямого оподаткування у розвинених країнах
3	Податкова політика.Інтеграційні об'єднання у світовій економіці 1.Особливості побудови податкової політики у провідних країнах. 2. Інтеграційні об'єднання у світовій економіці 3.Гармонізація національних податкових систем у світовій економіці
4	Податкові системи країн, що розвиваються, і країн з перехідною економікою 1.Податкова система Вірменії 2. Податкова система Чеської Республіки 3. Податкова система Казахстану 4. Податкова система Киргизької Республіки
5	Податкова система країн Азії та Австралії 1. Податкова система країн Азії. 2. Податкова система Японії. 3. Адміністрування податків Японії. 4. Податкова система Ізраїлю. 5.Адміністрування податків Ізраїлю.
6	Податкові системи країн БРІКС 1.Характеристика діяльності БРІКС, місце на світовій арені 2. Податкова система Бразилії 3. Податкова система Індії 4. Податкова система Китайської Народної Республіки 5. Податкова система ПАР
7	Податкові системи країн Європейського Союзу та Великої Британії 1.Загальна характеристика Європейського Союзу 2. Податкова система Федеративної Республіки Німеччини 3. Податкова система Великої Британії 4. Податкова система Королівства Нідерландів.

	5. Податкова система Французької Республіки
8	Податкові системи федеративних держав 1. Податкова система Сполучених Штатів Америки 2. Податкова система Канади 3. Податкова система Швейцарії
9	Міжнародний досвід адміністрування податків і зборів 1. Діяльність податкових органів у зарубіжних країнах. 2. Особливості адміністрування прямих податків у зарубіжних країнах. 3. Особливості адміністрування непрямих податків у зарубіжних країнах

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання / завдання)
1	Тема. Теоретичні основи оподаткування в зарубіжних країнах Завдання: знати економічну суть податків, принципи оподаткування, розглянути елементи правового механізму податку, класифікація податків
2	Тема. Податкові системи зарубіжних країн Завдання: знати структура та форми податкової системи, розуміти суть податкового федералізму, вивчити принципи побудови непрямих оподаткування, проаналізувати особливості побудови прямого оподаткування у розвинених країнах
3	Тема . Податкова політика.Інтеграційні об'єднання у світовій економіці Завдання: проаналізувати особливості побудови податкової політики у провідних країнах, знати сутність інтеграційних об'єднань у світовій економіці, розуміти сутність гармонізація національних податкових систем у світовій економіці
4.	Тема. Податкові системи країн, що розвиваються, і країн з перехідною економікою Завдання: вивчити основні засади податкової системи Чехії, знати основні види податків Чехії та який порядок їх обчислення, розуміти структуру податкової системи Киргизької республіки, вивчити основні засади оподаткування у Казахстані, розуміти суть спеціальних податкових режимів, що застосовуються у Казахстані
5	Тема. Податкова система країн Азії та Австралії Завдання: розглянути роль податкової системи Японії; охарактеризувати податкове законодавство Японії; розглянути контролюючі органи Японії; охарактеризувати структуру податкової системи Японії; ознайомитися із існуючими видами податків в Японії; розглянути підходи і технології, які використовуються під час подачі податкової звітності, розрахунку розміру податкових платежів в Японії; ознайомитися із адмініструванням податків в Японії; проаналізувати податкову систему та особливості її організації в Ізраїлі, існуючі види податків; розглянути підходи і технології, які використовуються під час подачі податкової звітності в Ізраїлі; з'ясувати специфіку адміністрування податків в Ізраїлі.
6	Тема . Податкові системи країн БРІКС Завдання: розкрийте причини значної тінізації економіки Бразилії та способи використовувани, з'ясуйте особливості реформування податкової системи Індії у 80-90-ті роки ХХ століття; перелічіть основні податки в Індії, назвіть основні податкові доходи бюджетів штатів і місцевих бюджетів в Індії, вивчити основні податки фізичних і юридичних осіб у КНР, знати основні податкові видатки домогосподарств у КНР.
7	Тема. Податкові системи країн Європейського Союзу та Великої Британії Завдання: вивчити основні податкові реформи Німеччини, охарактеризувати основні елементи муніципального податку у Великій Британії, з'ясуйте структуру податкової системи Великої Британії, дати порівняльну характеристику податковим систем Великої Британії та Франції, розкрити специфіку місцевого оподаткування у Франції,

	розкрийте склад і структура податкової системи Франції, охарактеризуйте загальні критерії визнання фізичної особи податковим резидентом в Великобританії, Франції, Нідерландах, Німеччині, проаналізуйте різницю в підході до оподаткування прибутку в різних країнах Євросоюзу, порівняйте порядок розподілу процентних витрат для цілей оподаткування в країнах ЄС на прикладі Великобританії, Франції, Нідерландів, Німеччини.
8	Тема . Податкові системи федеративних держав Завдання: проаналізуйте, які основні податки сплачують фізичні та юридичні особи до бюджетів усіх рівнів у США, опишіть основні елементи індивідуального федерального прибуткового податку в Канаді; з'ясуйте структуру та склад податкової системи Канади; дайте загальну характеристику податкової системи Швейцарії; розкрийте структуру податкової системи Швейцарії; проаналізуйте структуру консолідованого бюджету Швейцарії за останні три податкові періоди; опишіть основні види федеральних податків Швейцарії; глибоко проаналізуйте основні елементи індивідуального прибуткового податку у податковій системі Швейцарії; визначте особливості непрямого оподаткування у податковій системі Швейцарії; охарактеризуйте систему обов'язкових внесків на соціальне страхування та їх місце у податковій системі Швейцарії.
9	Тема . Міжнародний досвід адміністрування податків і зборів Завдання: охарактеризуйте діяльність податкових органів у зарубіжних країнах, вивчити особливості адміністрування прямих податків у зарубіжних країнах, дослідити особливості адміністрування непрямих податків у зарубіжних країнах.

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Перелік ІНДЗ
1.	Податкова політика зарубіжних країн та її особливості.
2.	Особливості порядку нарахування та сплати податків у різних країнах світу
3.	Податкове право в різних країнах та його особливості.
4.	Особливості податку на прибуток корпорацій США
5.	Місце та значення місцевих податків у формуванні місцевих бюджетів США
6.	Особливості державного податкового регулювання в Канаді
7.	Джерела поповнення дохідної частини бюджету провінцій Канади та їх характеристика
8.	Прибутковий податок з фізичних осіб у Німеччині та пільги щодо нього.
9.	Податкова система Австрії та її характеристика.
10.	Оподаткування фізичних осіб та пільги, які діють в Австрії.
11.	Місцеві податки та збори в Австрії.
12.	Структура податкових надходжень у бюджет Франції.
13.	Особливості прибуткового податку з фізичних осіб у Франції.
14.	Структура місцевих податків у Франції та її особливості.
15.	Податки на власність юридичних та фізичних осіб у Франції
16.	Розвиток податкової системи в Італії.
17.	Прибутковий податок з громадян в Італії як основне джерело дохідної частини бюджету.
18.	Особливості використання непрямих податків в Італії.
19.	Місце муніципальних податків Італії в загальній податковій системі.
20.	Податкові реформи Іспанії у ХХ ст. та їх характеристика.
21.	База оподаткування прибуткового податку в Іспанії.
22.	Загальна характеристика податкових систем країн Бенілюксу.
23.	Особливості оподаткування резидентів та нерезидентів у країнах Бенілюксу.
24.	Прибутковий податок з фізичних осіб, прибутковий податок з юридичних осіб. Особливості нарахування в Польщі.

25.	Види податків та інших обов'язкових платежів у бюджет Республіки Казахстан, їх загальна характеристика.
26.	Види податків Латвійської Республіки, їх загальна характеристика.

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача з дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, що виносяться на самостійне вивчення та самостійне вирішення практичних ситуацій.

№	Назва теми (завдання / питання)	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	<p>Тема. Теоретичні основи оподаткування в зарубіжних країнах</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Поясніть на прикладі окремого податку або збору, передбаченого чинною системою оподаткування, взаємозв'язок між платником, об'єктом, предметом, масштабом та одиницею оподаткування.</p> <p>2. Причини виникнення податків. Чому в процесі історичної еволюції податки перетворилися з додаткового джерела доходів держави на постійне та основне джерело доходів бюджету?</p> <p>3. Проаналізувати рівень оподаткування у світовій економіці.</p> <p>4. Дослідити податковий тягар і показники його оцінки, що застосовуються в розвинених країнах.</p> <p>5. З'ясувати суть податкової статистики і податкової інформації: значення для економічних агентів.</p>	4	10
2	<p>Тема. Податкові системи зарубіжних країн</p> <p>Завдання:</p> <p>1. З'ясувати значення уніфікації податкових систем як основної тенденції їх функціонування.</p> <p>2. Дослідити типологію податкової політики зарубіжних країн. Проаналізувати існуючі моделі податкових систем.</p> <p>3. Проаналізувати співвідношення прямих і непрямих податків. Вивчити моделі співвідношення прямих і непрямих податків у країнах з розвинутою ринковою економікою та країнах, що розвиваються.</p> <p>4. Вивчити особливості побудови прямого оподаткування в країнах з розвинутою ринковою економікою.</p> <p>5. З'ясувати суть оподаткування колективних та індивідуальних доходів, оподаткування капіталу і власності.</p> <p>6. Вивчити загальні принципи побудови непрямих оподаткування.</p>	4	12
3	<p>Тема. Податкова політика. Інтеграційні об'єднання у світовій економіці</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Назвіть способи здійснення податкової політики.</p> <p>2. Розкрийте існуючі інтеграційні об'єднання у світовій економіці.</p> <p>3. Охарактеризуйте податок на майно і майнові проблеми.</p>	6	10

	<p>4.Охарактеризуйте ПДВ і виявіть його роль у формуванні бюджетів.</p> <p>5.Складіть схему гармонізації ПДВ у країнах ЄС.</p> <p>6.Проаналізуйте динаміку зростання надходжень податку на прибуток у країнах ЄС з 2023 по 2024 р.</p> <p>7.Розрахуйте середню арифметичну основну ставку ПДВ у ЄС.</p> <p>8.У країні спостерігається криза перевиробництва, виснаження економіки внаслідок надмірних темпів економічного зростання.</p> <p>9.Розробіть податкову політику, яка, на Ваш погляд, дасть змогу запобігти кризі перевиробництва та не допустити виснаження економіки внаслідок надмірних темпів економічного зростання, буде спрямована на зниження темпів зростання реальних обсягів ВВП порівняно з досягнутими.</p>		
4	<p>Тема . Податкові системи країн, що розвиваються, і країн з перехідною економікою</p> <p>Завдання:</p> <p>1.Розкрийте основні засади податкової системи Чехії.</p> <p>2.Проаналізуйте особливості стягнення податків, що сплачуються з мінерально-сировинної бази у Киргизії.</p> <p>3.Проаналізуйте глобальні зміни чинного механізму податкових відносин Казахстану та з чим вони пов'язані.</p> <p>4. Перерахуйте основні засади оподаткування у Казахстані.</p> <p>5.З'ясуйте основні функції Міжрегіонального податкового комітету Казахстану.</p> <p>6. Назвіть основні бюджетоутворюючі податки Казахстану.</p> <p>7.Розкрити суть спеціальних податкових режимів, що застосовуються у Казахстані.</p> <p>8.Висвітліть перспективи непрямого оподаткування у Казахстані</p>	8	12
5	<p>Тема. Податкова система країн Азії та Австралії</p> <p>Завдання:</p> <p>1.Охарактеризуйте податкову систему Індії, наведіть статистичні дані, визначте переваги і недоліки.</p> <p>2.Охарактеризуйте податкову систему Ізраїлю, наведіть статистичні дані, визначте переваги і недоліки.</p> <p>3.Проаналізуйте та охарактеризуйте податкові пільги Японії, Індії, Ізраїлю, Китаю, Австралії та України, визначте особливості, наведіть статистичні дані. Зробіть висновки.</p> <p>4.Охарактеризуйте спільні риси й відмінності технологій адміністрування податків однієї з країн (Індія, Ізраїль, Китай, Туреччина, ОАЕ) і в Україні. В чому ви вбачаєте проблеми?</p> <p>5.Охарактеризуйте роботу Національного податкового агентства Японії, визначте переваги і недоліки.</p> <p>6.Дослідіть та охарактеризуйте податковий орган однієї з країн (Індія, Китай, Туреччина, ОАЕ), наведіть статистичні дані, визначте переваги і недоліки. Порівняйте з податковими органами в Україні.</p>	8	14
6	<p>Тема . Податкові системи країн БРІКС</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Охарактеризуйте основні принципи формування та функціонування податкової системи Китаю. Як економічна</p>	8	14

	<p>реформа, проведена в Китаю вплинула на кількість сплачуваних податків?</p> <p>2. Наведіть особливості адміністрування податкової системи ПАР як одного із елементів податкової безпеки. Чи є відмінні риси прав платників податків ПАР? Наведіть основні функції, які виконують податкові органи ПАР.</p> <p>3. Охарактеризуйте спільні та відмінні риси податкових систем Бразилії та Індії.</p> <p>4. Розкрийте причини значної тінізації економіки Бразилії та способи, використовувані раніше й тепер, для її зменшення.</p> <p>5. З'ясуйте особливості реформування податкової системи Індії у 80-90-ті роки ХХ століття.</p> <p>6. Назвіть основні податкові доходи бюджетів штатів і місцевих бюджетів в Індії.</p> <p>7. Поясніть той факт, що в Індії вищий рівень корпоративного податку для зарубіжних корпорацій, ніж для індійських.</p>		
7.	<p>Тема. Податкові системи країн Європейського Союзу та Великої Британії</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Назвіть основні податкові реформи Німеччини.</p> <p>2. Назвіть основні особливості індивідуального прибуткового податку у Великій Британії та опишіть його основні елементи.</p> <p>3. Охарактеризуйте основні елементи муніципального податку у Великій Британії.</p> <p>4. З'ясуйте структуру податкової системи Великої Британії.</p> <p>5. Дайте порівняльну характеристику податкових систем Великобританії та Франції.</p> <p>6. Назвіть основні особливості прибуткового податку (індивідуального) у Франції.</p> <p>7. Дайте загальну характеристику майнового оподаткування у Франції.</p> <p>8. Розкрийте специфіку місцевого оподаткування у Франції.</p> <p>9. Поясніть, якими причинами, на Вашу думку, обумовлений перехід у Франції до оподаткування за системою «заробив-плати» (PAYE)?</p> <p>10. Назвіть основні засади податкової системи Франції.</p> <p>11. Розкрийте склад і структура податкової системи Франції.</p> <p>12. Порівняйте порядок розподілу процентних витрат для цілей оподаткування в країнах ЄС на прикладі Великобританії, Франції, Нідерландів, Німеччини.</p> <p>13. Порівняйте структуру податкових доходів Земель ФРН за 2024 рік.</p> <p>14. Охарактеризуйте загальні критерії визнання фізичної особи податковим резидентом в Великобританії, Франції, Нідерландах, Німеччині.</p> <p>15. Проаналізуйте різницю в підході до оподаткування прибутку в різних країнах Євросоюзу.</p>	8	12
8	<p>Тема . Податкові системи федеративних держав</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Проаналізуйте історичний розвиток податкової системи США.</p> <p>2. Проаналізуйте, які основні податки сплачують фізичні та</p>	8	14

	<p>юридичні особи до бюджетів усіх рівнів у США.</p> <p>3. Проаналізуйте (за вибором) доходи двох штатів. Що спільного, а що особливого?</p> <p>4.Опишіть основні елементи індивідуального федерального прибуткового податку в Канаді.</p> <p>5.З'ясуйте структуру та склад податкової системи Канади.</p> <p>6.Дайте загальну характеристику податкової системи Швейцарії.</p> <p>7.Проаналізуйте структуру консолідованого бюджету Швейцарії за останні три податкові періоди.</p> <p>8. Опишіть основні види федеральних податків Швейцарії.</p> <p>9.Глибоко проаналізуйте основні елементи індивідуального прибуткового податку у податковій системі Швейцарії.</p> <p>10.Визначте особливості непрямого оподаткування у податковій системі Швейцарії.</p> <p>11. Охарактеризуйте систему обов'язкових внесків на соціальне страхування та їх місце у податковій системі Швейцарії.</p>		
9	<p>Тема 9. Міжнародний досвід адміністрування податків і зборів</p> <p>Завдання:</p> <p>1.Дайте визначення поняттю «податкова юрисдикція». Вкажіть, які групи податкових юрисдикцій виділяють.</p> <p>2. Охарактеризуйте юрисдикції з високими податками.</p> <p>3. Охарактеризуйте юрисдикції з ліберальним оподаткуванням. Які види зазначених юрисдикцій виділяють?</p> <p>4. Проаналізуйте з критичних позицій різні трактування понять, що використовуються для визначення рівня оподаткування в економіці.</p> <p>5. Визначте значення показника «ефективної податкової ставки» для розрахунку податкового тягаря. Опишіть методику розрахунку даного показника.</p> <p>6.Проблеми міжнародного подвійного оподаткування та способи його усунення.</p> <p>7.Організація податкового контролю в індустріально-розвинених країнах.</p>	6	10
	Разом	60	108

Методи навчання

Освітні технології, що використовуються для викладання «Податкові системи зарубіжних країн»:

1. Лекції, під час яких розкриваються основні теоретичні положення міжнародного податкового кодексу з використанням презентацій та інших візуальних засобів для кращого засвоєння матеріалу.

2. Групові та індивідуальні завдання з вирішення виробничих ситуацій, що сприяють розвитку навичок індивідуальної та командної роботи, навчають застосувати їх у практичних ситуаціях.

3. Кейсовий метод, що передбачає детальний аналіз реальних бізнес-ситуацій, які вимагають відображення результатів міжнародного податкового законодавства та їх використання для прийняття рішень

5. Використання інтерактивних технологій, таких як вебінари, онлайн-курси, платформа MOODLE та інші інтерактивні платформи навчання, неформальні освітні курси, що сприяють підтримці навчання.

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь та інші);
- семінари, практичні та лабораторні роботи;
- наочні методи (презентація, демонстрація, ілюстрація);
- пояснювально-ілюстративні методи;
- проблемно-пошукові методи;
- ситуаційні завдання та кейс метод;
- робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);
- самостійна робота;
- дистанційне навчання з використанням системи Moodle;
- комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси/платформи, web-конференції, вебінари тощо);
- інші методи навчання.

Система контролю та оцінювання

Форми контролю охоплюють поточний та підсумковий контроль знань здобувача.

Поточний контроль здійснюється з метою перевірки досягнення програмних результатів за окремими темами під час проведення практичних занять з урахуванням самостійної роботи здобувача за допомогою різноманітних засобів контролю.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових навчальних досягнень здобувачів. В умовах навчання офлайн підсумковий контроль здійснюється на підставі оцінювання виконаних завдань, що передбачені затвердженими заліковими білетами, а в умовах навчання онлайн – за допомогою тестування в системі електронного навчання Moodle.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Засоби оцінювання:

- фронтальне опитування;
- індивідуальне опитування;
- стандартизовані тести;
- розв'язування практичних ситуацій;
- тематичні контрольні роботи;
- презентація результатів виконання індивідуальних та командних завдань (наукових, розрахункових, аналітичних та інших);
- розроблення та захист проєктів (наскрізних, індивідуальних, командних, дослідницько-творчих та інших);
- реферати, есе та доповіді;
- виступи та презентації здобувачів на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

– підсумковий контроль (залік).

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю (30 балів за 1 змістовий модуль та 30 балів за 2 змістовий модуль) і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (здачі заліку).

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

Поточне тестування та самостійна робота									Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
5	6	6	6	7	8	8	8	6	40	100

Кожен вид аудиторної, самостійної чи індивідуальної роботи здобувача оцінюється відповідною кількістю балів залежно від обсягу, складності та якості виконаного завдання:

- доповідь на практичному занятті до 5 балів;
- участь в обговоренні та доповнення до 2 балів;
- вирішення виробничих ситуацій до 5 балів;
- розв'язання тестів різних рівнів складності від 0,1 до 1 бала;
- індивідуальні завдання (презентації, реферати, есе, доповіді) до 10 балів;
- тематичні контрольні роботи до 5 балів.

3 навчальної дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» проводиться семестровий *залік*. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичні питання, тестові завдання, визначення термінів з глосарію та виробничу ситуацію.

У 40 балів, що можливо отримати на заліку, входить: 2 теоретичних питання по 10 балів (сумарно 20 балів), 5 тестів по 1 балу (сумарно 5 балів), визначення 3 термінів - по 1 балу (сумарно 3 бали), виробнича ситуація (12 балів).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

12 балів здобувач отримує за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв'язання виробничої ситуації.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання задачі відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання виробничої ситуації, правильні відповіді на тестові питання та сформульовані правильні визначення термінів з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння його аналізувати та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови повного розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання виробничої ситуації, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання виробничої ситуації, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності у розв'язанні виробничої ситуації, деякі помилки у відповідях на тестові завдання, то виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку неправильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та термінів глосарію наявності помилок у розв'язанні виробничої ситуації, наявності неправильних відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка на національній шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
зараховано	A (90-100)	відмінно
зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незараховано	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень

1. Роль і значення митних зборів у податкових системах індустріально розвинених країн.
2. Податкове стимулювання інвестиційної діяльності в індустріально розвинених країнах.
3. Проблеми міжнародного подвійного оподаткування та способи його усунення.
4. Організація податкового контролю в індустріально розвинених країнах.
5. Поясніть ознаки податкових систем країн з різною економічною орієнтацією.
6. Охарактеризуйте сутність економічної теорії Кейнса.
7. Надайте перелік складових податкових систем різних країн.
8. Охарактеризуйте теорію негативних споживань, теорію економічних пропозицій.
9. Зазначте принципи розрахунку альтернативних варіантів податкових платежів.
10. Вкажіть етапи становлення податкової системи Великобританії.
11. Назвіть та охарактеризуйте елементи корпоративного податку у Великобританії.
12. Зазначте особливі режими оподаткування корпорацій у Великобританії.
13. Охарактеризуйте податок на цифрові послуги у Великобританії та Франції.
14. Поясніть випадки сплати мита та акцизних зборів у Великобританії.
15. Поясніть механізм внесків роботодавців на національне страхування (NIC) у Великобританії.
16. Дати характеристику екологічним податкам у Великобританії
17. Назвіть ставку та платників податку на додану вартість у Франції.
18. Зазначте платників та ставки податку на доходи фізичних осіб у Франції
19. Порівняйте акцизи у Великобританії та Україні. Охарактеризуйте їх подібність і відмінність.
20. Охарактеризуйте принцип групового оподаткування Великобританії та Франції, наведіть приклади.
21. Охарактеризуйте податкові пільги Великобританії, Франції та наведіть приклади.
22. Проаналізуйте та порівняйте ПДФО, податок на прибуток у Великобританії та Україні. Визначте схожі та відмінні ознаки.
23. Проаналізуйте та порівняйте ПДФО, податок на прибуток у Франції та Україні. Визначте схожі та відмінні ознаки.
24. Охарактеризуйте та порівняйте загальнодержавні і місцеві податки в Україні та Великобританії (Франції), зазначте їх відмінності, статистичні дані.
25. Охарактеризувати подання декларації з податку на доходи фізичних осіб у Великобританії, Франції, наведіть приклади.
26. Розгляньте та порівняйте роботу податкових органів Великобританії (Франції) та України, зазначте їх відмінності
27. Зазначте призначення податку на доходи фізичних осіб у Німеччині.
28. Охарактеризуйте податкові класи Німеччини.
29. Розкрити роль онлайн-системи ELSTER в Німеччині.
30. Дайте характеристику податку на приріст капіталу.
31. Поясніть відмінності між корпоративним податком та податком на прибуток Німеччини.
32. Назвіть завдання та мету роботи Італійського податкового агенства.
33. Назвіть місію, завдання Служби внутрішніх доходів.
34. Вкажіть особливості Електронної федеральної системи сплати податків (ЕРТРБ).
35. Охарактеризуйте механізм розрахунку федерального податку на прибуток (ПДФО).

36. Поясніть різницю між короткостроковим та довгостроковим податком на приріст капіталу.
37. Зазначте особливості нарахування та сплати податку з продажу в США.
38. Зазначте платників податку на накопичений прибуток.
39. Поясніть різницю між податком на майно та на спадщину в США.
40. Назвіть існуючі типи бізнесу в США.
41. Вкажіть особливості адміністрування податків в США.
42. Охарактеризуйте роботу Агентства доходів Канади.
43. Зазначте цінності Агентства доходів Канади.
44. Вкажіть структуру Агентства доходів Канади.
45. Зазначте місію Агентства прикордонної служби Канади (The Canada Border Services Agency (CBSA)).
46. Вкажіть цінності Агентства прикордонної служби Канади.
47. Назвіть рівні податкової системи Канади
48. Поясніть роль федерального прибуткового податку.
49. Зазначте ставки провінційного/територіального прибуткового податку.
50. Вкажіть платників федерального податку на товари та послуги (GST) (ПДВ).
51. Поясніть різницю між федеральним податком на товари та послуги (GST) (ПДВ) та гармонізованим податком з продажу (HST) (ПДВ).
52. Наведіть перелік основних податкових органів Японії.
53. Зазначте особливості податкової системи Японії.
54. Зазначте платників корпоративного податку на прибуток підприємств в Японії.
55. Назвіть базу оподаткування та ставки податку на підприємства в Японії.
56. Вкажіть платників та ставки податку на споживання в Японії.
57. Зазначте особливості сплати мита в Японії.
58. Вкажіть ставки податку на основні засоби (нерухоме майно).
59. Назвіть ставки податку на заробітну плату в Японії.
60. Назвіть платників податку на спадщину та подарунки в Японії.
61. Охарактеризуйте систему е-Тех Японії.
62. Вкажіть особливості сплати податків в Японії.
64. Проаналізуйте, охарактеризуйте та порівняйте податкові пільги Канади та України, зазначте особливості, наведіть статистичні дані.
65. Охарактеризуйте відсотки та штрафи за прострочені податки в Канаді, наведіть приклади. Проаналізуйте статистичні дані.
66. Порівняйте особливості розрахунку, сплати ПДФО в Канаді та Україні, наведіть статистичні дані. Вкажіть переваги і недоліки.
67. Проаналізуйте та охарактеризуйте угоди про уникнення подвійного оподаткування в Канаді та Україні, вкажіть їх переваги і недоліки.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач має право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті, що здійснюється на добровільній основі і передбачає підтвердження досягнутих програмних результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

В межах поточного контролю до загальної кількості балів здобувача можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу, здобутого на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Keystone», «Coursera» тощо. Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих

результатів навчання, однак не більше ніж 25% (25 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Рекомендована література

Основна література

1. Андрущенко В. Л., Тучак Т. В. Податкові системи зарубіжних країн : навч. посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 210 с.
2. Карлін М.І. Податкові системи зарубіжних країн: навчальний посібник / М. І. Карлін. – К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. –368 с.
3. Карлін М. І., Ліповська-Маковецька Н. І. Податкові системи країн Азії : навчальний посібник / М. І. Карлін, Н. І. Ліповська-Маковецька – Луцьк : Вежа-Друк, 2016. – 240 с.
4. Карлін М. І. Податкові системи країн Америки [Текст] : навч. посіб. / М. І. Карлін, Н. І. Ліповська-Маковецька. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 232 с.
5. Карлін М. І., Липовський І. П. Фінансові системи зарубіжних країн: країни БРІКС (Бразилія, Індія, Китай, ПівденноАфриканська Республіка). Луцьк: Терен, 2013. 360 с.
6. Ковальчук Т.М., Михалків А.А. Оподаткування в зарубіжних країнах : навч. пос. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 400 с.

Допоміжна література

1. Копельчук В. П., Клишава Т. Ю. Податкові системи зарубіжних країн як шлях до зниження податкового тиску на платників податків в Україні. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://intkonf.org/kopelchuk-vp-klishevatyu-podatkovyi-sistemi-zarubizhnykh-krayinyak-shlyah-do-znizhennya-podatkovogotisku-na-platnikiv-podatkiv-v-ukrayini>.
2. Крисоватий А.І. Домінанти гармонізації оподаткування: національні та міжнародні вектори: монографія / А.І. Крисоватий, В.А. Валігура. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2013. – 248 с.
3. Мельник В. М. Оподаткування: наукове обґрунтування та організація процесу: монографія / В. М. Мельник. – К. : Комп'ютерпрес, 2006.
4. About the Supreme Audit Office: стаття // Офіційний веб-портал Верховної палати контролю. – [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://www.nik.gov.pl/en/about-us/>
5. Akymenko O., Petrovska A., Zholobetska M., Skrytskyi D. Digital development of the economy and its role in improving the competitiveness of Ukraine. International Journal of Advanced Science and Technology. 2020. Vol. 29. No. 8s. Pp. 2290–2296. (Science and Engineering Research Support Society, Australia, ISSN: 2005-4238; <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85084678100&origin=resultslist&>.
6. A look at the church taxes in Western Europe. URL: <https://www.pewforum.org/2019/04/30/inwestern-european-countries-with-church-taxes-support-for-the-tradition-remains-strong/>
7. Basic information: стаття від 22.11.2017 // Офіційний веб-портал Податкової палати. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mf.gov.pl/en/national-revenue-administration/aboutus/basicinformation>.
8. Corporation taxes in EU, 2019. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10797-017-9471-2> 15. How Europe's 'Digital Tax' Plans Will Hit U.S. Tech Companies. URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-07-16/how-digital-tax-plans-in-europe-hit-u-tech-quicktake>

9. Indirect taxation on 3D printing – a new challenge the European Union. URL: <https://officialblogofunio.com/2018/12/17/indirect-taxation-on-3d-printing-a-new-challenge-forthe-european-union/>

10. Tax Consulting. URL: <http://htmcen.com.ua/en/services/> 19. Tax Consulting U.K. URL: <http://taxconsulting-uk.com/test/>

11. Taxation trends in European Union. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/taxation_trends_report_2018.pdf

12. US Government Finances. URL: <https://www.usgovernmentrevenue.com>

13. Welcome to Gov.UK. URL: <https://www.gov.uk>

Нормативна база

1. Інформаційна довідка податкової системи Польщі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28912>.

2. Королівська податкова та митна служба Великої Британії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.hmrc.gov.uk/>.

3. Міжнародна конвенція про Гармонізовану систему опису та кодування товарів затв. Радою Митного співробітництва від 14.06.1983 р. № 995_079 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_079.

4. Міжнародний досвід реформування податкових систем: види податків та електронна звітність - <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dpsukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/mrdosvid>

5. Новий пільговий режим оподаткування та план економічного розвитку Грузії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://gls.co.ua/uk/noviy-pilgoviy-rezhim-opodatkovannya-ta-plan-ekonomichnogorozvitku-gruziyi>

6. Податкова система в Польщі [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://uainkrakow.pl/podatkowa-systema-v-polshchi/>.

7. Податки та податкова система Канади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://migrant.biz.ua/kanada/finansy-kanada/podatky-tapodatkova-systema-kanady.html>.

8. Податкова система Китаю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvidrozvitk/dosvid-modernizachii-krain-svity/kutai/?print/>

9. Податкова та митна адміністрація Нідерландів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/in dex.html>.

10. Польське законодавство 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://shoppingpl.com/post/397-polske-zakonodavstvo-2020-top-15-zminpro-yaki-varto-znat>.

11. Світовий досвід оподаткування (досвід розвитку та модернізації податкових країн світу) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvidrozvitk/svitovui-dosvid/>

Інформаційні ресурси

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй - <http://unstats.un.org/>
2. Міждержавний статистичний комітет Співдружності Незалежних Держав - <http://www.cisstat.com/>
3. Міжнародна асоціація зі статистики (IAOS) - <http://isi.cbs.nl/>
4. Міжнародний інститут статистики (ISI) - <http://isi.cbs.nl/>
5. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) <http://www.oecd.org/>
6. Статистичний офіс Європейської співдружності - <http://europa.eu.int/>

Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:

1. База українського законодавства в Інтернет – www.lawukraine.com
2. Інститут глобальних стратегій – www.igls.com.ua
3. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій – www.ier.kiev.ua

Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні:

1. Електронна бібліотека – www.lib.com.ua
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
3. Національна парламентська бібліотека – www.alpha.rada.kiev.ua
4. Онлайн-курс. Експерт з оподаткування (ІАРВЕ)
<https://ibuh.info/onlayn-kurs-ekspert-z-opodatkuvannya-iarpe-2>
5. Оподаткування бізнесу в Польщі. Онлайн курс
<https://abiturients.info/ru/course/85358/85374>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/university/normativni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-fedkovycha/>

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5e1eobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf